

СЕКЦІЯ 4

ВИКЛИКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАТИСТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Васюренко Лариса Валентинівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та права;
Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»*

СТАТИСТИЧНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Важливим етапом дослідження впливу факторів на економічне зростання території є оцінка інноваційного потенціалу та визначення місця регіону в інноваційному просторі країни. На сьогоднішній день існує велика кількість різних підходів до оцінки інноваційного потенціалу та впливу інновацій на економіку. Інноваційний потенціал є складним та багатогранним явищем, дослідники та міжнародні організації виділяють у його структурі різну кількість компонентів.

Єпіфанова І. та Гладка Д. зазначають, що «...комплексний підхід передбачає об'єднання різних характеристик окремих груп методів в єдиному визначенні, а результати використання дають найбільш точні й обґрунтовані дані незважаючи на трудомісткість процесу оцінювання. Для повноти дослідження за комплексним підходом, автором запропоновано показники інноваційного потенціалу та їх механізм розрахунку. Прикладом ключових показників можуть стати складові інноваційної компетенції, здатності, ресурсів та проектів...» [1].

Дубиніна С. в своєму дослідженні зазначає, як представлені економічні показники мають вплив на проведені у суб'єкта господарювання інновації. Також моделі кореляційної залежності калькуляції витрат на виробництво, обсягів реалізації наявної інноваційної продукції до витрат інноваційного продукту на гривню доходу надають необхідну можливість управлінцям підприємства приймати рішення враховуючи інноваційне впровадження на обсяг чинників задля ефективної діяльності структури під впливом оцінювання обсягу витрат на інноваційну діяльність, що позначаються на зменшенні витрат виробництва та зростанні прибутку [2].

Швердтнер В. та Зіберт Р. пропонують брати до уваги комплексність, яка буде відображатися в ширшій деталізації та більш глибокому аналізі сукупності показників відповідно до диференційних напрямів діяльності, при тому як принцип системності, зазначають науковці, визначається даними взаємозв'язками в межах елементів системи і наступними результатами взаємодії, які окреслюють якість та результат здійснення роботи системи або

бізнес-структури в цілому. Також науковці наголошують на тому, що цей принцип системності у взаємодії зазначених складових підприємства характеризує існуючий рівень наявного інноваційного потенціалу [3].

Нижник О. зазначає на тому, що в сучасних реаліях з'являється необхідність для формування новітніх критеріїв щодо оцінювання рівня наявного інноваційного потенціалу ресурсів суб'єктів господарювання, які дали б змогу підсумувати важливі сфери бізнес-діяльності та передумовний успіх цієї взаємодії разом із зовнішнім середовищем. Дані розроблені та представлені системи індикаторів на сьогодні недостатньо адаптовані до вітчизняних реалій, тому потребують більш певного удосконалення і реальної модифікації, тому буде слугувати предметним осередком досліджень надалі щодо формування та підвищення інноваційного потенціалу, ресурсних можливостей та інноваційного розвитку структур малого і середнього бізнесу [6].

Зокрема, аналітики Світового економічного форуму при визначенні Індексу науково-технічного потенціалу, що є однією із складових інтегральної оцінки рівня конкурентоспроможності країни, включають індикатори публікаційної та наукової активності вчених, патентну активність, витрати на НДДКР та стан кластерів. найчастіше під інноваційним потенціалом території розуміють: поточний рівень науково-технічного розвитку, що виражається через наявність науково-технічної бази, власних та набутих розробок та винаходів, можливість та здатність впровадження результатів наукової діяльності у виробництво; рівень розвитку інфраструктури, яка потрібна на впровадження нововведення;- кадровий потенціал – науково-освітній рівень трудових ресурсів; ефективність здійснення інвестицій у інноваційні проекти [4, 5].

Фахівці Світового економічного форуму розробили показник глобального індексу конкурентоспроможності, і який надалі використовується для процесу виміру національної конкурентоспроможності у більшості країн всесвіту. Представлений показник враховує як мікро- так і макроекономічні засади національної конкурентоспроможності, є також одним із базових інструментів для оцінювання конкурентоспроможності на рівні глобального середовища. *Індекс розраховується на основі статистичних даних і експертних оцінок за сто одинадцятью показниками, що акумульовані у дванадцять наступних компонент:*

- ✓ державні, суспільні і приватні установи;
- ✓ інфраструктура;
- ✓ макроекономічна стабільність;
- ✓ охорона здоров'я;
- ✓ вища освіта і професійна підготовка;
- ✓ прибутковість ринку товарів та послуг;
- ✓ ефективність ринку праці; розвиненість фінансового ринку; оснащеність новими технологіями;

✓ розмір ринку, рівень розвитку бізнесу та інноваційний потенціал. Представлені показники об'єднані у три групи: підсилювачі необхідної ефективності, фактори інновацій, розвитку, базові вимоги [5].

Отже, підсумовуючи, зазначимо, що до статистичних показників розвитку інноваційного потенціалу саме на рівні підприємств належно відносити наступні:

- рівень інноваційної активності організацій;
- обсяг внутрішніх витрат на дослідження та розробки, у відсотках від валового продукту;
- питома вага обсягу інноваційних товарів у загальному обсязі виробництва;
- відношення обсягу виробництва до інноваційних витрат.

Список використаних джерел

1. Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О. Методичні підходи до оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 3. С. 152-158.

2. Дубиніна С. Вплив інноваційного розвитку на економічні показники промислового підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2020. 11-2. С.23-28. <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.22>

3. Швердтнер В., Зіберт Р., Буссе М., Фрайзінгер У. Регіональна дорожня карта відкритих інновацій: нова основа для інноваційного регіонального розвитку. 2015. *Стійкість*. №7. С. 2301–2321. DOI: 10.3390/su7032301.

4. The Global Competitiveness Report 2021-2023. *World Economic Forum*. URL: <http://www.feg.org.ua>

5. Офіційний сайт Світового економічного форуму. URL: <http://www.weforum.org>

6. Нижник О. В. Формування та оцінка інноваційного ресурсного потенціалу підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 5. т. 1. С. 72-75.